

EGY KIS SZERKESZTŐI MONDANIVALÓ

Magyar Nyomdászok Évkönyve e kötetével akár jubilálhatnánk is: huszadik kötetje ez annak a csinos könyvsorozatnak, amelynek életre-keltését egyes-egyedül a magyar könyvnyomtatók egy részét jellemző irodalmi lelkesedésnek köszönhetjük. Több mint húsz esztendeje már, hogy a magyar könyvnyomtatásért rajongó néhány szaktársunk összeállt s Tanay József szerkesztésével világra szólította a Magyar Nyomdászok Évkönyvét. Szép szót, fáradságot, pénzt áldoztak, csak hogy megértessék a magyar nyomdászok egyetemével a szakirodalom becsét. Buzgólkodásuk nem volt hiábavaló: bizonyítja, hogy most az Évkönyv huszadik kötetét adhatjuk olvasóink kezébe.

A mögöttünk álló húsz esztendő nagy jelentőségű a könyvnyomtatás történetében. Bátran nevezhetjük mesterségünk „Sturm und Drang“ korszakának, mert több változásban volt részünk e húsz év alatt, mint korábban száz esztendőn keresztül. Az azelőtt még csak embriójában volt mesterszedés e korban született meg s nőtt impozáns terjedelemre. Az azelőtt utopisztikus mesének tartott szedőgép is e húsz év alatt tökéletesült annyira, hogy ma már több mint 12,000 példány dolgozhatik belőle a földkerekség különböző országaiban. Nyomtatás dolgában is mekkorát haladtunk: micsoda gépszörnyek nyomtatják napilapjainkat, mennyire fejlődött a gyorsajtó-építés mehanikája s a nyomdászi tevékenység micsoda rengeteg új birodalma tárult föl előttünk a színes nyomtatás terjedése, a heliokrómia föl-találása stb. révén!

Sok-ágazatú, hatalmas tudomány-ágazat ma már a nyomdászat; szükséges, hogy messze terjedő alapos szakirodalma legyen. E szakirodal-munk megvan s egyik fő-fő letéteményese a Magyar Nyomdászok Évkönyve, amelynek eddig megjelent húsz évfolyama talán elég tekintélyes helyet foglal el a magyar könyvnyomtató szak-

könyvtárában. Es ezt a szép kis irodalmat jóformán egyedül a szaktársainknak, az ő szakszeretetüknek köszönhetjük.

E kötet megszerkesztésekor is az az elv vezetett bennünket, hogy egyesegyedül szaktársaink munkájával jöjjön az létre s már ezért is hű tükre, biztosan mutató fokmérője lehessen a magyarországi könyvnyomtatók intellektuális magaslatának és mesterségbeli fejlődöttségének. Ez elvhez az idén szigorúan ragaszkodtunk; amit szaktársaink e könyvben olvasnak, ami melléklet-félét benne látnak, mind olyan ember csinálta: aki sorsosunk a munkában, vér a mi vérünkéből. Az olvasó dolga, hogy megítélje: mennyire sikerült ez a munkánk.

Hogy aztán Évkönyvünkben a nyomdászati technikákat, meg az iparművészeti törekvéseket ismertető és azok útját egyengető értekezések száma olyan nagyra emelkedett: ennek az okát nem annyira bennünk találja meg az olvasó, mint inkább a magyar könyvnyomtatók mostani közszellemében. Mind jobban szaporodik ama szaktársaink száma, akik érdeklődni kezdenek a tulajdon mesterségük iránt, akik nem csupán a robotot látják mindennapos foglalatosságukban. Húsz esztendővel ezelőtt az ujjainkon számlálhattuk volna össze azokat a nyomdászokat, akik szeretettel csüggtek mesterségük technikai felén, ma már hatalmas gárdát tesz a számuk. És a naphosszat idegölő munkával elfoglalt szaktársak között olyan is akad akárhány, aki szabad idejéből hébe-korba egy-egy órácskát elcsen, hogy tapasztalatát, fölfogását papirosra vesse s közkinccsé tegye. A szaktudományosságának hozott sok ilyen apró áldozat eredménye ez az Évkönyv is. Köszönet érte a derék munkatársaknak.

De nagy szerepe van ám az Évkönyv elkészültében a nyomtatójának, Hornyánszky Viktor cs. és kir. udvari könyvnyomdájának is. A külső kiállítás ezt a hírneves műintézetet dicséri. Fazékas Alajos főművezető, Müller József művezető és Prüner Arnold mesterszedő a maguk nyomdászlelkéből fakadó nagy szeretettel törekedtek arra, hogy a magyar nyomdászközösség szellemi szülöttje, az Évkönyv, méltó köntösben lássa meg a napvilágot. Igaz köszönet és elismerés a fáradásukért!

A SZERKESZTŐK.